

sport

SCHAKEN

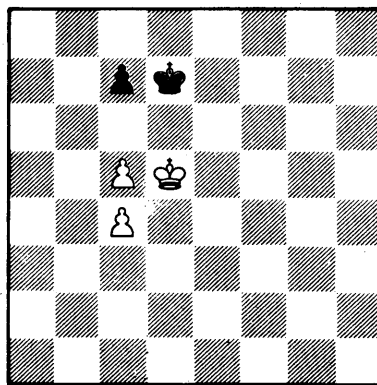
met Arno Henzen

In de stelling: Wit: Ke3, Ld3, a2, b3, d5, e4, f3, g4, h5
 Zwart: Kc5, Pd4, a5, b4, d6, e5, f6, g5, h6
 was de vraag of zwart nog winstkanbensen heeft. Zou men de pionnen op de damevleugel wegnemen, dan zou zwart vrij eenvoudig kunnen winnen. Het paard is veel sterker dan de loper met alleen pionnen op één vleugel; voeg daarbij de kleur waar de pionnen op staan en het resultaat is winst voor zwart. De winstpoging die zwart kan ondernemen ligt daarmee voor de hand: **1...a4**. Voor wit komt nu slaan op a4 en Lc4 in aanmerking. Na **2Lc4** volgt **2...Pc2 3Kd2!, Pa3 4Kd3?, P:c4 5b:c4, a3!** (niet **5...b3 6a:b3, a:b3 7Kc3, b2 8K:b2, K:c4 (8...Kb4 9c5!)** met remise aangezien wit de oppositie heeft). Na **5...a3** wint zwart bijv: **6Kc2(6Kd2, b3!), K:c4 7Kb1, b3 8a:b3, K:b3 9Ka1**, en de snelste methode bestaat nu in **9...a2!** wat de witte koning pat zet zodat **10f4** gedwongen is, **10...g:f4 11g5, f3 12g:f6, f2 13f7, f1T** mat. Wit kan echter remise houden door op de 4e zet geen loper-slaan toe te staan maar **4Ld3** te spelen, wat slaan op b3 afdwingt. **4...a:b3 5a:b3** en nu bijv. **5...Kd4 6Lf1, Pb1+ 7Kc2, Pc3** en zwart komt niet verder, terwijl ook het offer **7...Ke3 8K:b1, K:f3** te weinig oplevert. Na **1...a4 2Lc4** komt **2...a3** in aanmerking, waarna de loper niet kan spelen vanwege P:b3. Wit houdt echter remise met **3Kd3!, P:f3**. De zwarte koning mag niet via d4 binnendringen. De pion op f3 is niet belangrijk. **4K 3** en nu bijv.: **4...Ph2 5Le2** of **4...Pe1 5Kd2, Pg2 6Kd3, Pf4+ 7Ke3** en zwart komt niet verder.
 Terug naar de begintelling. Na

1...a4 is slaan natuurlijk 't eerste waar je naar kijkt. Er volgt dan **2b:a4, b3! 3a:b3, P:b3 4Lb5, Kb4 5Le8, Pc5 6Lb5, P:a4 7L:a4!** Zou wit het paard niet nemen dan is het dan ontstane eindspel voor hem verlorren. **7...K:a4 8Ke2!** De enige zet waarmee wit de oppositie kan oververen. na **8Kd3, Kb3** of **8Kd2, Kb4** zou hij verliezen. **8...Ka3 9Ke3, Ka2 10Ke2** met remise.

De zwartspeler gaf na de partij toe dat hij de mogelijkheden na **1...a4** niet had overwogen. Gelukkig voor hem was de stelling ook daarna niet te winnen, waarmee het schaakgezicht toch nog gered is.

Zoals het voorgaande blijkt is in pionnen-eindspelen het hebben van de oppositie vaak de beslissende factor. Met dit thema zijn vele prachtige eindspel-studies gecomponeerd. Een voorbeeld uit de praktijk is het volgende.

De opgave luidt wit speelt en wint. De partij werd hier overigens remise gegeven!